

PANNA MARIA V INTELEKTUÁLNÍ A DUCHOVNÍ FORMACI¹

Úvod

(283) 1. Druhé mimořádné zasedání biskupského synodu, které se konalo v roce 1985 a bylo věnováno „vzniku, ověření a podpoře nauky II. vatikánského koncilu“², potvrdilo potřebu „věnovat zvláštní pozornost čtyřem hlavním koncilním konstitucím“³ a uvést ve skutek „plánování, které by bylo zaměřeno na nové, širší a hlubší seznamování s koncilem a na jeho přijetí“⁴.

Nejvyšší pontifik Jan Pavel II. pravil, že mariánský rok musí „podnítit nové a hlubší zamyšlení nad tím, co koncilní otcové řekli o blahoslavené Panně Marii, Matce Boží, v tajemství Krista a církve“⁵.

Kongregace pro katolickou výchovu je velmi vnímavá vůči těmto dvěma podnětům ze strany učitelského úřadu církve. Uvedená kongregace má v úmyslu nabídnout v tomto okružním listu, který je adresován teologickým fakultám, seminářům a ostatním střediskům církevních studií, několik zamyšlení o blahoslavené Panně Marii. Toto grémium si přeje podtrhnout, že úsilí v oblasti bádání o Marii z Nazareta a v oblasti úcty k ní se nesmí omezovat pouze na mariánský rok, ale musí být čímsi trvalým, neboť hodnota příkladnosti poslání Panny Marie je opravdu čímsi trvalým. Matka Páně je vskutku „podstatnou skutečností Božího zjevení“ a představuje „mateřskou přítomnost“, která stále působí v životě církve⁶.

I. Panna Maria: podstatná skutečnost víry a života církve

BOHATSTVÍ MARIOLOGICKÉ NAUKY

(284) 2. Dějiny dogmatu a teologie dosvědčují víru a neustálou pozornost církve vůči Panně Marii a jejímu poslání v dějinách spásy. Tato pozornost se projevuje již v některých novozákonních spisech, ale i v dílech nemalého počtu autorů poapoštolského období.

První vyznání víry a následné dogmatické definice koncilů v Konstantinopoli (381), v Efezu (431) a Chalcedonu (451) svědčí o narůstajícím prohlubování reflexe nad tajemstvím Krista, pravého Boha a pravého člověka, a současně také o narůstajícím odhalování Mariiny úlohy v tajemství vtělení, což také vedlo k dogmatické definici Marina božského a panenského mateřství.

Pozornost církve vůči Marii z Nazareta se v dalších staletích projevila v celé řadě různých prohlášení. Zde se odvoláváme pouze na některá prohlášení z nedávno minulé doby, aniž bychom tím však podceňovali bohatství, které mariologická reflexe vykazovala v jiných historických epochách.

(285) 3. Kvůli naukové závažnosti nelze opomenout dogmatickou bulu Pia IX. *Ineffabilis Deus* (8. 12. 1854), apoštolskou konstituci Pia XII. *Munificentissimus Deus* (1. 11. 1950)

¹ KONGREGACE PRO KATOLICKOU VÝCHOVU, Okružní list *La seconda assemblea* diecézním ordinářům, rektorům seminářů a děkanům teologických fakult o „Panně Marii v intelektuální a duchovní formaci“, jedn. č. 1305/87, 25. 3. 1988: OR 2. 6. 1988.

Poznámka překladatele: Přeloženo podle znění v EV 11, č. 284-324. Originální znění v italském jazyce.

² SINODO DEI VESCOVI (1985), *Ecclesia sub verbo Dei mysteria Christi celebrans pro salute mundi. Relatio finalis*, I, 2: EV 9/1780.

³ SINODO DEI VESCOVI (1985), *Ecclesia*, I, 5: EV 9/1785.

⁴ SINODO DEI VESCOVI (1985), *Ecclesia*, I, 6: EV 9/1786.

⁵ JAN PAVEL II., *Redemptoris Mater (RM)*, 25. 3. 1987, č. 48: EV 10/1408; český překlad in: JAN PAVEL II., *Redemptoris Mater*, Praha: Zvon, 1995.

⁶ *RM*, 1.25: EV 10/1273.1343.

